

1923

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä Katajamäeltä

Uskelan pitäjän Isossakylässä.

(7095: 62 - 63, 8232: 8 - 10)

Katajamäen palstasta, Nohterin Ketoha'an etelänurkkauksessa, metsämäen rinteellä Uskelanjoen laakson luoteisreunalla, olen antanut tarkemman topografisen selostuksen sikäläisiä rautakautisia löytöpaikkoja koskevissa kertomuksissani v:lta 1913, 1914 ja 1917, sekä Finskt Museumissa 1914 (s. 23 ja seur). V:n 1917 kertomuksessa mainitsin jo sikäläisistä ensimmäisistä tohtori Hackmanin museon tuomista/ löydöistä (nelisivuinen käsihioimen ja sädekiviliuske-aseen kappale, 7095: 62 - 63). Käydessäni syksyllä 1923 pikimmittäin tarkastamassa Nohterin Ketoha'an raunioaluetta sain Katajamäen palstatilan vanhalta isännältä, puuseppä Evert Mäkelältä ilmeisesti kivikautisen huokoisen viivakoristeisen saviastianpalan (8232:8), jolle on analogioja m.m. Maarian Jäkärän keskimmäisen löytövyöhykkeen keramiikassa (n. 38 - 36 m yli meren). Se oli löydetty perunamaasta palstan asuinrakennuksesta itään, kaakkoon viettävältä rinteeltä ja hietamaasta. Palstan viljelysmaissa toimeenpanemassani etsinnässä löysin vielä lattean hioinkiven kappaleen (8232:10) sekä saviastianpalan (8232:9), joka kuitenkin voi olla joko rautakautinen tai kuulua mes. epineoliittiseen, m.m. Nohterin Ketoha'an hautaraunio löydöistä tunnettuun keramiikkaryhmään. V:n 1917 kertomuksessa mainitsen myös löytäneeni paikalta pari iskosta, joita en kuitenkaan ottanut talteen, sekä teen selkoa eräästä kiviliedestä, jonka puuseppä Mäkelä oli löytänyt maanpinnan alta viemäriäojaa kaivaessaan, n. 125 m asuinrakennuksesta NNW, ja joka voi hyvin olla kivikautinen. Vahvempaa kivikautista asutuskerrosta en paikalta, koekaivauksista huolimatta, löytänyt. V. 1923

talteen saamien esineiden löytökohdat olen approximaatiivisesti merkinnyt v:n 1917 kertomukseeni liittyvälle kartalle.

Katajamäki on, v. 1913 toimittamani vaakituksen mukaan, n. 35 - 35,5 m korkealla Uskelanjoen vedenpinnasta Moision kansakoulun luona mitaten. Joen pinta on taas niillä kohdin n. metrin verran meren pintaa ylempänä. Kivikauden löytöpaikkojen korkeudeksi meren pinnasta tulee n. 36 - 36,5 m. N. 33 - 34 m:n meren pinnan aikana on Katajamäki ollut kivikautiselle asutukselle sangen sopiva hietikkoniemeke Ketohaan ja Hypermäen välisen lahden poukaman suulla (ks. karttaa 1 v:n 1913 kertomuksessani).

Myöhemmän ajan muistoja on paikalla tavattu paitsi rautakautisia hautoja, myös merkkejä rautakautisesta asutuksesta (ks. v:n 1917 kertomusta).

Paikalla kävin 28 p. syyskuuta 1923.

Aarne Rusojanen.